

ВИРІШЕННЯ СУЧАСНИХ ПРОБЛЕМ У ВЕТЕРИНАРНІЙ МЕДИЦИНІ



18 - 19 лютого 2025

ПОЛТАВА

**Матеріали X
Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет – конференції**

**ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет ветеринарної медицини

Кафедра паразитології та
ветеринарно-санітарної експертизи

УДК 636.09

**Вирішення сучасних проблем
у ветеринарній медицині:**

матеріали X Всеукраїнської
науково-практичної
Інтернет – конференції
(18 – 19 лютого 2025, м. Полтава).
Полтава: ПДАУ, 2025. – 130 с.

Редакційна колегія:

Мельничук В. В.,

д. вет. н., професор;

Корчан Л. М.,

к. вет. н., доцент;

Євстаф'єва В. О.,

д. вет. н., професор;

Михайлютенко С. М.,

к. вет. н., доцент;

Щербакова Н. С.,

к. вет. н., доцент;

Долгін О. С.,

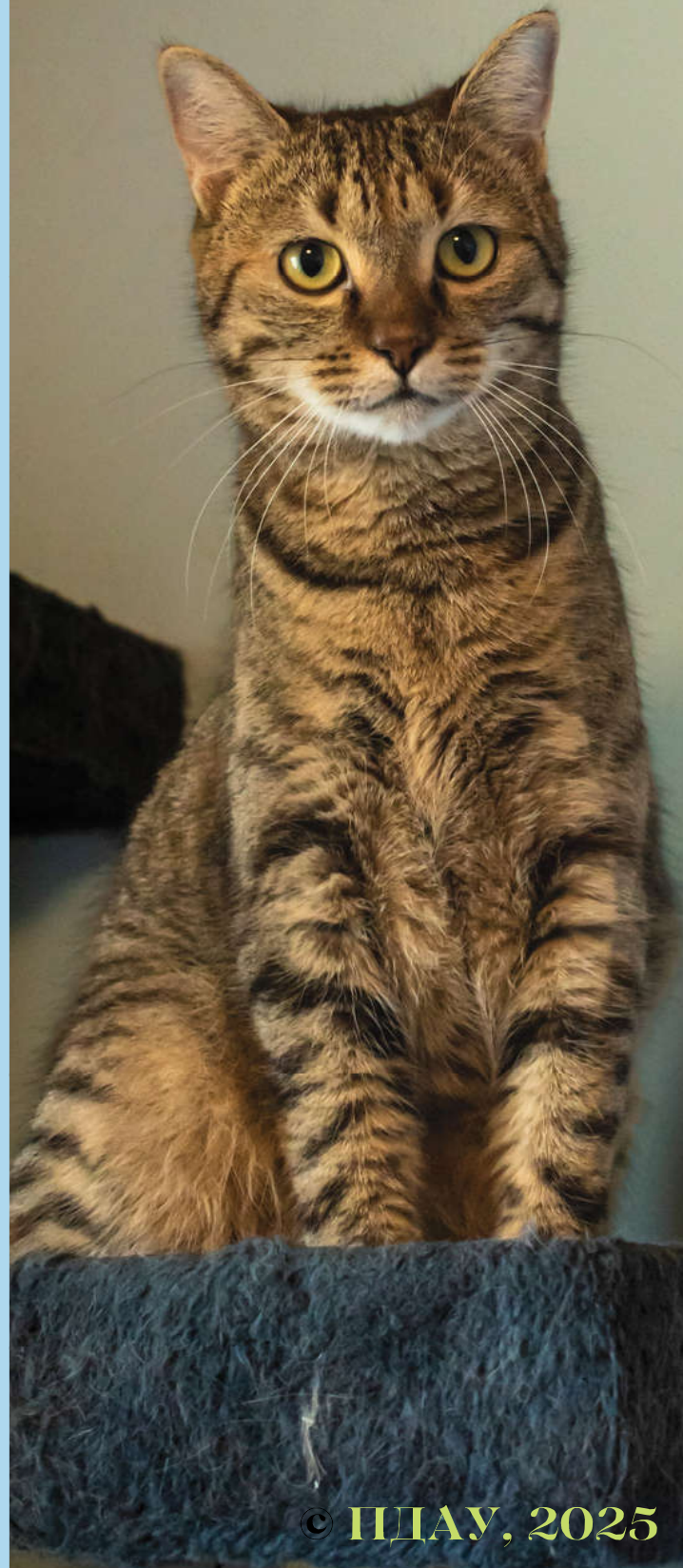
завідувач лабораторії паразитології.

Збірник містить матеріали
X Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет – конференції
«Вирішення сучасних проблем у
ветеринарній медицині»
з актуальних напрямів сучасної
ветеринарії.

*Відповідальність за зміст і достовірність
публікацій несуть автори.*

Відповідальний за випуск:

к. вет. н., доцент Корчан Л. М.



© ПДАУ, 2025

ВПЛИВ ЗБУДНИКА ДИПІЛІДІОЗУ НА ПОКАЗНИКИ ЛЕЙКОФОРМУЛИ ЗАРАЖЕНИХ СОБАК

Нікітан А. Д.¹

здобувач вищої освіти ступеня доктор філософії,

Мельничук В. В.^{1,2}

д. вет. н., професор,

Євстаф'єва В. О.^{1,2}

д. вет. н., професор,

¹Полтавський державний аграрний університет,

м. Полтава, Україна

²Інститут ветеринарної медицини Національної академії

аграрних наук України,

м. Київ, Україна

Актуальність проблеми. Дипілідоз – це паразитарний зооноз, спричинений цестоною виду *Dipylidium caninum*, який переважно реєструється у собак і котів [1]. Таксономічно *D. caninum* належить до роду *Dipylidium*, родини Dilepidiidae, підряду Cyclophyllidea та підкласу Eucestoda [2].

Дорослі цестоуди *D. caninum* морфологічно відносно невеликі, в середньому близько 15 см у довжину. Сколекс має 4 присоски та конусоподібний втягнутий хоботок з 1–8 рядами маленьких гачків. Зрілі проглотики довщі за свою ширину і містять по 2 набори чоловічих і жіночих репродуктивних органів із статевим отвором на кожному бічному краї [3]. Проглотиди зрілих члеників мають бочкоподібний контур і містять 2 статеві пори та сотні яйцеподібних капсул (пакетів) у матці. Дорослі особини паразитують у тонкому кишечнику остаточних хазяїв (собак і котів), де зрілі проглотики відокремлюються від стробіли групами по 2 або 3 особини. Проглотиди можуть виповзати із заднього проходу і мігрувати в періанальну область або потрапляти з фекаліями у довкілля. Потім проглотики викидають кокони через свої двосторонні статеві пори або яйцеві пакети вивільняються після зневоднення та розриву проглотид. Яйця можуть проковтнути личинки собачих або котячих бліх (*Ctenocephalides felis*, *Ctenocephalides canis*) [4].

Онкосфера вилуплюється в кишечнику членистоногих, мігрує через його стінку і розвивається до інвазійної стадії – цистицеркоїд. Коли блоха шляхом метаморфозу перетворюється в стадію паразитичної дорослої особини в її організмі вже знаходиться інвазійна личинка дипілідій. Тварини, а також і людина заражаються шляхом випадкового проковтування інвазованих цистицеркоїдами бліх. Останній вивільняється в кишечнику і досягає статевої зрілості протягом приблизно 20 днів [5].

Метою роботи було дослідити вплив дипілідій на показники лейкоформули у крові заражених собак з урахуванням показників інтенсивності інвазії.

Матеріали і методи досліджень. Дослідження проводили впродовж 2024 р. на базі лабораторії кафедри паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи Полтавського державного аграрного університету та в умовах ветеринарної клініки «Айболить» (м. Полтава).

Для встановлення гематологічних змін у досліді використовували 24 собаки, які належали мешканцям м. Полтава. З них були сформовані чотири групи тварин по 6 голів у кожній: одна контрольна (клінічно здорові собаки) та три дослідні (спонтанно інвазовані дипілідіями за різної ІІ: до 2 коконів/г, від 3 до 7 коконів/г, від 8 до 14 коконів/г).

Кров для проведення морфологічних досліджень відбирали з підшкірної вени передньої кінцівки або вени сафена зранку до годівлі. Для виведення лейкограми готували мазки крові, які фарбуванням за Романовським-Гімзою з подальшою їх мікроскопією із використанням бінокулярного мікроскопа MICROmed XS-5520.

Математичний аналіз отриманих даних проводили з використанням пакета прикладних програм Microsoft «EXCEL» шляхом визначення середнього арифметичного (M), стандартного відхилення (SD) та рівня вірогідності (p) з використанням методики однофакторного дисперсійного аналізу, використовуючи критерій Фішера.

Результати досліджень. Проведеними дослідженнями встановлено, що залежно від показників інтенсивності дипілідіозної інвазії зміни в показниках лейкоформули в крові заражених собак мали певні відмінності (табл.).

Таблиця

Показники лейкоформули в крові собак за різних показників інтенсивності дипілідіозної інвазії (M±SD, n=6)

Показники, %	Клінічно здорові	Інтенсивність інвазії (коконів) в 1 г фекалій		
		до 2 коконів	від 3 до 7 коконів	від 8 до 14 коконів
Базофіли	–	–	–	–
Еозинофіли	4,17±1,17	5,33±0,52*	6,50±1,05**	7,00±1,26**
	Ю	–	–	–
Нейтрофіли	П	5,00±1,10	4,83±0,75	3,50±1,76
	С	62,67±3,56	64,67±3,27	61,33±3,88
Лімфоцити		21,67±2,88	22,33±2,42	23,00±4,56
Моноцити		6,50±0,84	5,83±0,41	5,67±0,52

Примітки: * – p<0,05; ** – p<0,01 порівняно з показниками у групі клінічно здорових собак.

Так, у крові собак хворих на дипілідіоз за інтенсивності інвазії до 2 коконів/г та від 3 до 7 коконів/г зростала кількість еозинофілів відповідно на 27,8 % (5,33±0,52 %, p<0,05) та 55,9 % (6,50±1,05 %, p<0,01) порівняно з показником у клінічно здорових тварин (4,17±1,17 %). Інші показники лейкоформули такі, як кількість базофілів (0 %), нейтрофілів (юних – 0 %, паличкоядерних – від 3,50±1,76 до 4,83±0,75 %, сегментоядерних – від 61,33±3,88 до 64,67±3,27 %), лімфоцитів (від 22,33±2,42 до 23,00±4,56 %) та моноцитів (від 5,67±0,52 до 5,83±0,41 %) не відрізнялися достовірно від аналогічних показників у клінічно здорових собак (0 %, 0 %, 5,00±1,10 %, 62,67±3,56 %, 21,67±2,88 % та 6,50±0,84 % відповідно).

У крові собак хворих на дипілідіоз за інтенсивності інвазії від 8 до 14 коконів/г ще більше зростала кількість еозинофілів на 67,9 % (7,00±1,26 %, p<0,01) та вже виявляли зростання кількості лімфоцитів на 20,8 % (26,17±3,13 %, p<0,05) порівняно з показниками у клінічно здорових тварин. Інші показники лейкоформули такі, як кількість базофілів (0 %), нейтрофілів (юних – 0 %, паличкоядерних – 3,50±1,52 %, сегментоядерних – 57,83±4,71 %) та моноцитів (5,50±0,34 %) не відрізнялися достовірно від аналогічних показників у клінічно здорових собак.

Висновки. 1. За показників інтенсивності дипілідіозної інвазії до 2 коконів/г та від 3 до 7 коконів/г у крові собак встановлено зростання кількості еозинофілів відповідно на 67,9 % ($p < 0,05$) та 55,9 % ($p < 0,01$).

2. За показників інтенсивності дипілідіозної інвазії від 8 до 14 коконів/г у крові собак встановлено зростання кількості еозинофілів на 67,9 % ($p < 0,05$) та кількості лімфоцитів на 20,8 % ($p < 0,05$).

Література

1. Narasimham, M., Panda, P., Mohanty, I., Sahu, S., Padhi, S., & Dash, M. (2013). *Dipylidium caninum* infection in a child: A rare case report. *Indian Journal of Medical Microbiology*, 31 (1), 82–84. <https://doi.org/10.4103/0255-0857.108738>
2. Cabello, R. R., Ruiz, A. C., Feregrino, R. R., Romero, L. C., Feregrino, R. R., & Zavala, J. T. (2011). *Dipylidium caninum* infection. *Case Reports*, 2011 (nov11 1), bcr0720114510–bcr0720114510. <https://doi.org/10.1136/bcr.07.2011.4510>
3. John, D. T., & Petri, W. A. (2006). *Markell and Voge's Medical Parasitology*. 9th ed. (P. 274–321). St. Louis, Missouri, USA: Elsevier Saunders.
4. Craig, P., & Ito, A. (2007). Intestinal cestodes. *Current Opinion in Infectious Diseases*, 20 (5), 524–532. <https://doi.org/10.1097/qco.0b013e3282ef579e>
5. Bogitsch, B. J., Carter, C. E., & Oeltmann, T. N. *Human Parasitology*. 3rd ed. (P. 278–279). New York, USA: Academic Press.

Бібліографічний опис для цитування:

Нікітан А. Д., Мельничук В. В., Євстаф'єва В. О. Вплив збудника дипілідіозу на показники лейкоформули заражених собак. *Вирішення сучасних проблем у ветеринарній медицині. Матеріали X Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції (18–19 лютого 2025 року м. Полтава)*. Полтава: ПДАУ, 2025. С. 109–111.



Copyright © The Author(s). This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License <http://creativecommons.org/licenses/by/4.0>.